

Učini što možeš

STOP NASILJU MEĐU DJECOM
Pripremila: Vera Šušić, dipl. psihologinja

Vrijeme
realizacije

sat
razrednog
odjela

Ciljevi

- poticati učenike da pomažu drugima;
- poticati suosjećanje s osobama koje su u nevolji.

Provedba
radionice

Razrednik

Pokušajte se prisjetiti nekog dobrog djela koje ste učinili bilo komu i recite nam ukratko o kakvu se djelu radi.

Zatim razrednik kaže: «Sada ću vam pročitati članak koji su prije nekoliko godina objavile gotovo sve američke novine. Radi se o istinitome događaju. Pozorno ga poslušajte jer ćemo ga poslije analizirati.»

“Kitty je slijedio manijak kad se vraćala kući s posla u tri sata ujutro. Trideset i osam njezinih susjeda pojavilo se na prozoru kad je užasnuta kriknula: ni jedan nije izašao da joj pomogne iako ju je progonitelj maltretirao više od pola sata i na kraju ubio. Ni jedan čak nije učinio niti toliko da pozove policiju.”

(Izvor: Raboteg-Šarić, Z.: Psihologija altruizma)

- Što mislite, zbog čega nitko nije učinio ništa? (Dopustiti učenicima da iznesu svoje mišljenje. Obično učenici navode: *Možda su se bojali za sebe. Možda se nisu htjeli upletati u tuđe probleme da ih netko ne okrivi. Možda je svatko od njih mislio da će netko drugi. Možda su se ukočili od straha.* Tako je u Americi... i slično). Zabilježite dječje odgovore na ploči ili na papiru A3 formata, ako ih želite zadržati za sebe, jer bude doista zanimljivih razmišljanja. Zatim naglasite što je sve utjecalo na tu odluku: otuđenost ljudi u velikim gradovima, gdje se svatko brine samo za sebe; velik broj promatrača, što smanjuje osjećaj osobne odgovornosti, jer svatko razmišlja «zašto bih baš ja nešto učinio» ili «valjda će netko nešto učiniti» i slično.

- Na koji su način promatrači mogli pomoći djevojci?
- Ovo se dogodilo u Americi, mislite li da bi kod nas bilo drukčije? Objasnite odgovor. Zbog čega bi bilo ili zbog čega ne bi bilo?
- Jeste li ikada vidjeli da se netko prema nekome ružno ponaša (ruga se, ismijava ga, tuče, ogovara...)? Što ste kao promatrač tad učinili?

Nakon toga razrednik će pročitati drugu priču.

“Sada ću vam pročitati drugu priču, a vi ćete mi reći koja je osnovna razlika između ova dva događaja.”

“Oluja se smirila i lagana kiša počela je natapati pijesak. Dječak je primijetio, kao i mnogi drugi znatiželjnici, da su morski valovi na pješčanu obalu izbacili mnogo morskih zvijezda. One su se otimale smrti koja im je prijetila. Njihovo mnoštvo privuklo je pozornost ljudi koji su se tiskali promatrajući neobičan prizor. Morske zvijezde ležale su nepomično svega nekoliko metara od mora koje im život znači. U tome mnoštvu našao se i dječak koji je promatrao ovu zvjezdanu borbu sa smrću. Svi su mirno gledali, ali dječak se oteo svom ocu iz ruku i otrčao do morskih zvijezda. Sagnuo se, rukama zgrabio tri zvijezde i otrčao do mora. Vratio se i ponovio isto.”

- Što radiš, mali? – upita ga neki znatiželjnik.
- Vraćam morske zvijezde u more, inače će uginuti na pijesku – odgovori dječak, ponavljajući iste radnje.
- Ali zar ne vidiš da ih ima tisuće i da ih ne možeš sve spasiti? Previše ih je. To se uvijek događa nakon olujnih valova. Ti ne možeš promijeniti stvari!

Dječak se osmjehne, zahvati opet nekoliko zvijezda, baci ih u more i odgovori:

- Za ove sam uspio promijeniti stvari.

Čovjek je nakratko ostao zatečen, potom se sagne te sam počne bacati zvijezde u more. Vidjevši to, dvije djevojke učine isto i sad ih je već bilo četvero koji su zvijezde vraćali u život. Malo nakon toga i ostali znatiželjnici pristupe i sad ih je već bilo pedesetak koji su morske životinjice bacali u vodu. Tako su ubrzo bile spašene sve zvijezde.

- U čemu je razlika između ove dvije priče?
- Kakav je utjecaj na brojne promatrače imao dječakov postupak?
- Kakav vam se zaključak nameće?

Razrednik će na kraju naglasiti:

Za razliku od promatrača iz prvog primjera, od kojih se nitko nije odvažio niti nazvati policiju, ovaj dječak učinio je prvi korak i pokušao spasiti što se spasiti može. Istina, možda u nekoj situaciji ne možemo učiniti mnogo, ali neka to ne bude prepreka da učinimo ono malo što možemo. Možda ne možemo spasiti cijeli svijet, ali, kako je govorila Majka Terezija: "Ako ne možeš pomoći cijelomu svijetu, pomozij jednomu čovjeku." Imajte na umu da kad nekome pomazete, svojim primjerom možete potaknuti i druge da počnu pomagati i tako se dobro širi!

Često je nasilje među djecom poput pozornice!

Imamo:

- dijete koje se nasilno ponaša;
- dijete koje trpi nasilje;
- promatrače ~ publiku.

Najbrojniji su promatrači koji najčešće ništa ne čine da bi pomogli.

Razlozi zbog kojih ne čine ništa obično su:

- ne žele da ih drugi smatraju izdajicama,
- boje se da će i sami onda postati žrtvom,
- misle da će im se drugi smijati ako pokušaju pomoći,
- a možda su i ravnodušni te ne suosjećaju s osobom koja trpi nasilje.

ZAPAMTITE: Prijaviti nasilje nije tužakanje. Time pomazete i osobi koja trpi nasilje i osobi koja se nasilno ponaša!

Literatura:

Pregrad, J.: Priručnik - Projekt Za sigurno i poticajno okruženje u školama, Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Zagreb, 2007.

Raboteg-Šarić, Z.: Psihologija altruizma, Alineja, Zagreb, 1995.

Rigby, K.: Zlostavljanje u školama i što možemo učiniti?, Mosta, Zagreb, 2006.

www.katolicki-odgoj.com/clanci/crt-ucinistomozes.htm